

Duolingo

Tanuljunk angolul egy zöld bagolytól!

Az okostelefonok feltalálásával a mobiltelefonok többek lettek, mint beszélgetés vagy sms indítására és fogadására alkalmas eszközök. A zsebünkben hordhatunk egy médialejátszót, internetböngészőt, kamerát, fényképezőgépet és akár egy GPS-t is. Mindez már önmagában számtalan lehetőséget nyújt, de a különböző alkalmazások csak tovább tágitják a horizontot. A *Duolingo* startup csapata szerint akár nyelvet is tanulhatunk az okostelefonunk segítségével.

„Tanulj angolul – most és mindörökre ingyen.” Első lépésként ezzel az ajánlással találkozik a felhasználó, ha a *Duolingo* honlapjára látogat, vagy letölti az applikációt az *Apple* termékekre tervezett *App Store*, az *Android* eszközökre szánt *Google Play* áruházakból, vagy a *Windows Phone* rendszeren elérhető *Windows Store*-ból. Ebben a kritikában a honlapot és az alkalmazást egyaránt figyelembe veszem, mivel mindkét felületet használtam az alkalomtól és a lehetőségeimtől függően.

Egy rövid regisztráció után azonnal lehetőséget kaptam, hogy nekilássak a nyelvtanulásnak. A *Duolingo*, ahogyan a neve is sugallja, két nyelv segítségével tanít. A szolgáltatás 22 nyelven érhető el, és 30 idegen nyelv gyakorlására ad lehetőséget: elsajátítható az amerikai angol, a brazil portugál, a dán, a holland, a francia, a német, az ír, az olasz, a latin, az amerikai spanyol, a norvég, a svéd, az eszperantó, az orosz, a török, az ukrán, a lengyel, a walesi, a katalán, a guaraní, a vietnámi, a magyar, a görög, a héber, a cseh, a román, a szuahéli, a hindi, a koreai, az indonéz és a klingon. Az utóbbi egy mesterséges nyelv, amely a *Star Trek* című TV- és filmsorozat nyomán vált ismertté.

Magyar anyanyelvű angoltanárként kézenfekvő volt számomra, hogy kipróbáljam, milyen angolul tanulni a *Duolingo*-val. Az angol nyelv oktatása magyaroknak viszonylag új eleme a programnak, és jelenleg számunkra még csak ez az egy idegen nyelv érhető el. A választható nyelvek palettája napról napra bővül, de a tanár minden esetben ugyanaz: Duo, a kedves, zöld színű bagoly (1. ábra).

Ez a fiatalos karakter kíséri végig a felhasználót az 55 témán. Minden témakör 1–10 leckét tartalmaz, amelyek egyre nehezednek a gyakorlás során. Az első témában az alapvető igék a legfontosabbak, így a *be* létige, az *eat* (enni) vagy a *drink* (inni) néhány személyes névmással és főnévvel kiegészítve, mint például a *man* (férfi), *woman* (nő), *boy* (fiú), *girl* (lány), *apple* (alma), *bread* (kenyér), *water* (víz). A további témakörök az általános szókincsbővítésre és nyelvtani elemekkel való megismertetésre törekednek, míg az utolsó fejezetek már bevezetik a tudomány, a politika és az üzleti világ szavait olyan összetett nyelvtani szerkezetekkel, mint a feltételes mondatok.

A tanítási technikák azonosak minden leckében. A felhasználónak hol angolról magyarra, hol magyarról angolra kell fordítania a példamondatokat; képek segítségével szavakat kell

tanulnia; meghallgatás után le kell írnia vagy ki kell ejtenie mondatokat és kifejezéseket; ki kell választania a helyes választ a megadott lehetőségek közül. Egy-egy feladat megoldása után azonnal visszajelzést kap. Ha a válasza hibás volt, a program rövid magyarázatot kínál a megoldásra annak érdekében, hogy segítse a feladat megértését. Legfeljebb négyszer lehet hibázni, ennél több tévedés esetén újra kell kezdeni a leckét. A rossz válaszokat szívecskek szimbolizálják a képernyő jobb felső sarkában (2. ábra). Aki sikeresen megoldotta a feladatokat, tovább léphet a következő szintre.

1. ábra. A Duolingo logója Duo bagollyal

A program fordítási feladatokat is felajánl azoknak, akik a leckéken kívül további kihívásra vágynak. A munkákat szintén nyelvtanuló felhasználók ellenőrzik és értékelik, így a gyakorlás kooperáción alapuló társasági tevékenységgé válik. Nincs oktatói ellenőrzés, a tanulók dolgoznak együtt minden résztvevő fejlődése érdekében. Önmaguktól tanulnak önmagukért.

Ezek a játékos feladatok érdekesek és élvezetesekek, de vajon mennyire hatékony a *Duolingo*? Vesslinov és Grego (2012) hatékonyságot vizsgáló tanulmánya szerint a zöld bagoly vezetése alatt spanyolt tanuló felhasználóknak olyan mértékben sikerült elsajátítaniuk a nyelvet, mintha részt vettek volna egy teljes szemeszter hosszúságú egyetemi nyelvtanfolyamon. Ahhoz, hogy ezt a tudásszintet elérjék, a tanulóknak átlagosan 34 órát kellett tölteniük a *Duolingo*-val. Bár a szerzők csak a spanyol nyelvvel foglalkoztak, az eredmények ígéretesek és ösztönzőek lehetnek a kezdő nyelvelsajátítók számára.

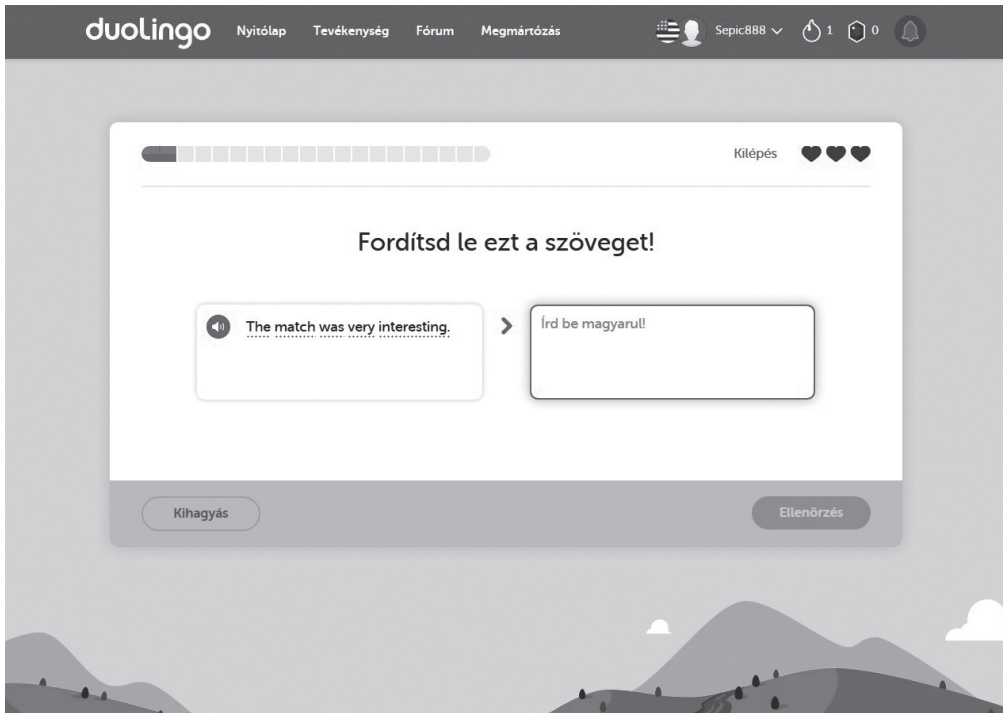
A fenti eredmények mellett az is motiválhatja a diákokat, hogy a *Duolingo* elérhető mobilalkalmazásként is. Gimnáziumi angoltanárként azt tapasztaltam, hogy ragaszkodnak az okostelefonjukhoz, és örömmel használják a magán- és társasági életükben egyaránt. Zenét hallgatnak, az internetet böngészik, esetleg játszanak rajta. A *Duolingo*-val a digitális világ iránti érdeklődésük előnyre változtatható az idegennyelv-tanulásban, mivel így az okoseszközöket tanórán kívüli tanulási tevékenységre is használhatják.

A program egyik új eleme a „*Duolingo* iskolák számára” funkció, amely magyar nyelven is elérhető a nyitólapról. A menüpontba belépve virtuális osztálytermet lehet létrehozni.

A tanulandó nyelvet kiválaszthatjuk a felkínált listáról, de maradhatunk a „Nincs konkrét nyelv” lehetőség mellett is. Ezt követően hívhatunk meg diákokat az osztályba azáltal, hogy megosztjuk a virtuális terem linkjét, vagy meghívót küldünk e-mailben (3. ábra). A felhasználók munkájának támogatására a program felkínál egy kinyomtatható útmutatót, amely magyar

nyelven kalauzolja végig az együttműködőket a csatlakozáshoz szükséges teendőkön számítógép és okostelefon vagy tablet használata esetében.

A sikeres csatlakozás után a zöld baglyos osztály tanára szoftver által létrehozott feladatokat adhat a tanulóknak, vagy kitűzhet nekik célként egy napi pontszámot, amelyet gyakorlással kell elérniük. A nyelv kiválasztása után elérhetővé válnak a tantervvel kapcsolatos funkciók, és az osztálytermi gyakorlatok is. Az oktatói kreativitás e téren korlátozott, mivel saját feladatok összeállítására nincs lehetőség.

2. ábra. Képernyőkép egy fordítási feladról a haladást jelző sávval és a szívecskékkal

Az angoltanterv kezdő, középhaladó és haladó szintekre sorolja be az ismereteket. Minden szinthez felkínál egy kétnyelvű szöveget, melyben a szófajok is szerepelnek magyarul, valamint a „Tipppek és megjegyzések” menüpontban olyan nyelvtani leírások találhatóak, mint az angol szórend alapjai és a különbség az *eat* és az *eats* között.

Miután a tanár a leírás alapján megismerte, mit fed a választott tudásszint, egy próbaleckével tapasztalhatja meg, milyen kihívás vár a tanítványokra (vö. 4. ábra). Ezt követően előírhatja a szükséges leckék elsajátítását feladatként az osztálya számára.

A tanterv követésén kívül a program lehetőséget kínál „órai tevékenységek” folytatására is. Az angolul magyar nyelv segítségével tanulók számára egyelőre csak a csoportos gyakorlás érhető el, ennek során együtt, egy időben gyakorolhatnak a *Duolingo* leckékkel, a megfelelő eszközellátottságtól függően akár a valós, fizikai osztályteremben. Más nyelven a „tanulókártyák” funkció is elérhető, és a honlap azt ígéri, hogy a tantermi tevékenységek és játékok köre hamarosan bővülni fog (5. ábra).

3. ábra. Az első diákok meghívása az osztályterembe

4. ábra. Alapozó lecke az angol tantervben

5. ábra. A választható órai tevékenységek köre még szűkös, de fejlesztés alatt áll

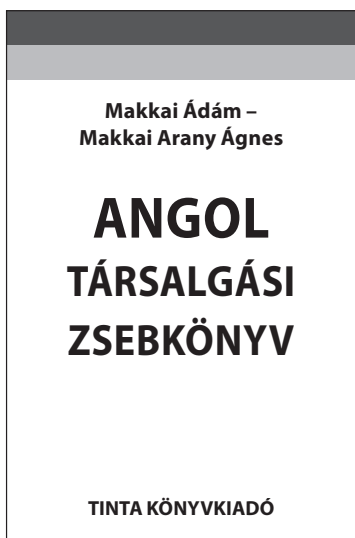
A felderítésen kívül nem volt alkalmam komolyabban kipróbálni a baglyos osztályban rejlő lehetőségeket: nem hívtam meg diákokat a csoportba, így a tanári felhasználásról még nincsenek bővebb tapasztalataim. A felületet pusztán áttekintés alapján is könnyen kiismerhetőnek, egyszerűen használhatónak találtam, már az első találkozáskor kiigazodtam rajta. Tanulóként a *Duolingo* révén megismertem az olasz nyelv alapjait, valamint segített a régen használt némettudásom felelevenítésében. Tapasztalataim alapján úgy vélem, a diákok számára a *Duo* bagolytól való tanulásnak csak a motiváció szabhat határt. Mások meghívása lehetővé teszi a tanulók közti interakciót, osztályterem nyitásával/létrehozásával pedig egy tanár szerepű felhasználó is támogathatja a fejlődést, ez pedig erősítheti az esetleg alábbhagyó lelkesedést. Hasonlóan motiváló lehet tudásuk tesztelése a *Duolingo Test Center* (*Duolingo* tesztközpont) segítségével, ahol térítés ellenében hivatalos *Duolingo* pontszámot szerezhetnek, amelyet több szervezet (például a *Harvard Extension School*) is elfogad. Ami engem személy szerint letérít a kiválasztott útról, az a bőség zavara: ilyen széles kínálat mellett időnként feltámad bennem a kíváncsiság, hogy *Duo* szavaival élve „megmártózzak” egy újabb idegen nyelvben. Azt hiszem, holnap elkezdem életem első klingon leckéjét.

Szvath–Vecsera Dóra

FORRÁSOK

Vesselinov, R. – Grego, J. (2012): Duolingo effectiveness study. <https://goo.gl/FtgYDe>

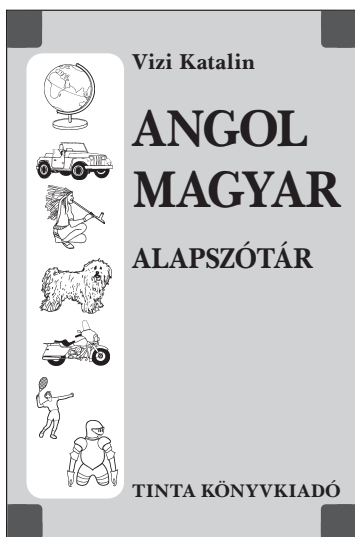
TINTA Könyvkiadó: Híd szótárak

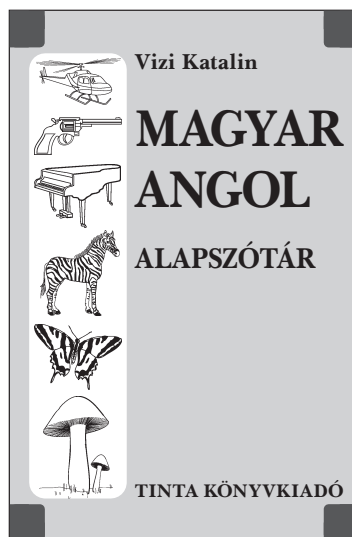
220 oldal, 2100 Ft

292 oldal, 2490 Ft

208 oldal, 1490 Ft

184 oldal, 1490 Ft

256 oldal, 2490 Ft

280 oldal, 2490 Ft

214 oldal, 2490 Ft

286 oldal, 2490 Ft